

Fermansen: Naar min ærede Medforlagsstiller og jeg paany have stillet vore tidligere Vindringsforslag til § 16 i det foreliggende Forslag, saa ere vi ledede dertil af de samme Grunde, som vi allerede tidligere have havt Leilighed til at udtale her i Thinget. Vi skulle derfor ikke denne Gang vidtloftig komme ind paa Spørgsmaalet igjen, ikke trætte Thinget med vidtloftig at gjentage disse vore Grunde. De forekomme os i det Hele at være saa ligefremme, saa simple, saa naturlige, at de ikke behøve til deres Forsvar nogen lang eller nogen skarpsindig Udvikling, Seg skal dog alligevel sige et Par Ord om det Hovedstandpunkt, som vi i denne Sag indtage, og som vi ikke have set os foranledigede til at fravige ved de Grunde, som ere fremkomne mod os. Den ældste Kirkes Grundtanke, at Ordets Forkyndere og Ordets Hørere ikke blot tør, men bør dele alt Godt med hinanden, er det vor Overbevisning, at vi bør ikke stemme bort her. Den Betragtning, som har givet sig Udtalelse her, at Præsten er en Statsembedsmand ganffe i Lighed med andre Statsembedsmænd, Dommere, Politimestre osv., kunne vi paa ingen Maade lade gjælde. Det er vor Overbevisning, at man der har sammenblandet, hvad der ikke bør sammenblendes. Dommere, Politimestre osv. ere Statens Embedsmænd til udelukkende at røgte Statens Hverv ligeoverfor og blandt Statens Borgere, og der kan derfor paa ingen Maade siges at være det samme Forhold tilstede mellem f. Ex. en Retskredsens Medlemmer og Retsbetjenten som imellem Menighedens Medlemmer og Sognepræsten. Det er mig umuligt at tro, at det ærede Medlem fra Kolding (Berg), som saa stærkt gjorde det gjældende, virkelig kan nære den Betragtning, at naar Præsten træder frem i Kirken paa Prædikestolen eller for Alteret, saa skulle han være berettiget til at sige til sig selv: Seg staar her for at varetage et Statshverv, og hvad jeg har med at gjøre, er kun at udrette mit Embede paa Statens Vegne ligeoverfor Statens Borgere. Seg tror ikke, at det er muligt, at enten han eller noget af de andre ærede Medlemmer, som have sat sig paa det Standpunkt ved Sagens tidligere Forhandling, virkelig for Al-

vor skulle nære denne Anskuelse. Men i ethvert Tilfælde ville vi sætte vor Overbevisning derimod, vi maa hævde, at dette er at sammenblende, hvad der ikke maa sammenblendes, og hvor det sker, der forvirrer man Begreberne (Rjær: Maa jeg bede om Ordet!). Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) synes ogsaa tilbøls at have indrømmet det, thi, som han selv nys udtalte, er det jo i det Forslag, han har stillet, ikke forbudt Andre end Sognemenighedens Medlemmer at give Præsten saadanne frivillige Gaver. Naar han imidlertid sagde, at der ved dette Forslag ikke kunde være Tale om at gribe ind i Valgmenighedernes Frihed, saa forekommer det mig dog, at man alligevel, hvis dette Forslag vedtages, i een Henseende griber ind deri, thi det første Punktum lyder saaledes: „All Dfferpligt og al Dffring i Kirken bør falder“. Altsaa der maa ikke offres i Kirken i Valgmenigheden. Det staar nu, som jeg tidligere har udtalt, saaledes for mig, at jeg ikke ser nogen Grund til at forbyde Folk at give Dffer i Kirken, men paa den anden Side lægger jeg ikke for mit Vedkommende nogen afgjørende Vægt paa at beholde denne Ret. Men derimod forekommer det mig rigtignok, at det er at gribe ind i Valgmenighedens Frihed, naar man ogsaa vil formene den denne Ret. Selv om et saadant Forbud ikke just kan siges at have nogen afgjørende Vægt for Valgmenighedernes Liv, hvad jeg gjerne skal indrømme, saa kan der dog ogsaa være visse Forhold, hvor denne Ret dog ikke er saa ganffe ubetydelig en Sag. Det er ikke saa ganffe let for disse saa, for største Delen usformuende Folk, hvoraf disse Menigheder bestaa, at bære de Dffre, som forlanges af dem med Hensyn til selv at bygge deres Kirke og selv at lønne deres Præst, navnlig naar, som vi nys have set, en Præst har forladt et godt Embede i Follékirken som Sognepræst for at overtage Præsteembedet ved en forholdsvis fattig Valgmenighed. Der skal man ikke lægge Valgmenigheden Noget i Veien for, at der kan komme Alt det ind, som den frivillig kan faae ind, og det er mig bekjendt, at der i Valgmenighedens Kirker ikke saa sjældent kommer Folk for at søge Opbyggelse uden egentlig at slutte